

Valresultat kommunfullmäktigevalet 2003

Redan på valnatten stod det klart att det blir oförändrad majoritet i kommunfullmäktige i Kil den kommande mandatperioden. Av slutresultatet, som räknas fram av Länsstyrelsen, framgår att inom det icke-socialistiska blocket ökade såväl moderaterna som folkpartiet sina röstandelar medan centerpartiet, kristdemokraterna

- Valresultatet innebär inga större förändringar mellan den icke-socialistiska koalitionen och oppositionen, även om det varit förskjutningar mellan partierna. Jag ber att från min och koalitionen sida få tacka er för fortsatt förtroende och hoppas att vi i samförstånd skall finna den bästa vägen för Kil under de kommande fyra åren, säger Jan Wadell (m).

och miljöpartiet minskade sina. Inom det socialistiska blocket minskade såväl socialdemokraterna som vänsterpartiet. Sverigedemokraterna nådde bara upp till 1,1%.

Mandatmässigt så minskar såväl det icke-socialistiska som det socialistiska blocket med två mandat vardera till följd av att antalet platser i kommunfullmäktige minskas med fyra den kommande mandatperioden. Det icke-socialistiska blocket får 21 mandat medan det socialistiska blocket får 14. Antalet kvinnor i kommunfullmäktige blir oförändrat 15 och antalet män minskar till 20.

Valresultatet innebär att Jan Wadell (m) fortsätter sitt uppdrag som kommunalråd och som ordförande i kommunstyrelsen. Det nya kommunfullmäktige sammanträder för första gången den 7 november.

Parti	M	C	FP	KD	S	V	MP	SD	ÖVR
Röster	1814	894	634	491	2333	422	280	83	17
%	26,0	12,8	9,0	7,0	33,4	6,0	4,0	1,1	0,2
+ / -	+3,6	-1,9	+3,6	-1,0	-0,4	-1,5	-3,5		-0,1
Mandat	9	5	3	3	12	2	1		
+ / -		-1	+1		-1	-1	-2		

Valdeltagandet i kommunfullmäktigevalet i Kil var 79,1% (7 131 av 9 007 röstberättigade).

Christer Nilsson
Informationschef

ur innehållet

Kil - där Fryken valde att stanna

Syftet med den nya slogan är att den skall få läsarna att fundera över vad vi menar.

sid 3

Kils kommun satsar på klagomålshantering

En arbetsgrupp har tittat på frågan och kommit fram till att klagomål, om de hanteras på rätt sätt, kan vara ett verktyg för att utveckla verksamheten.

sid 4

Ungdomsutbyte i Skottland

Allting började med att en killgrupp och en tjejgrupp startades på ungdomsgården, lockbetet var en resa till Skottland.

sid 5

Några tankar om hastigheten på våra vägar

Varje år dör bortåt 600 personer på våra vägar och 4000 skadas allvarligt.

sid 6-7

Bredbandsupphandling

En upphandling av bredbandslösning för värmlandskommunerna har bedrivits under sommaren och hösten.

sid 7

Kommunrehab

Från och med 1 maj 2002 finns Kommunrehab's hjälpmedelsförråd för tekniska hjälpmedel på Gärdesgatan 12.

sid 8

Återbruket

Återbruksbutik är en "secondhand-butik" för återanvändning av användbara saker som skänkts av privatpersoner och företag.

sid 8

Kvalitetsarbetet på socialförvaltningen

En omstrukturering av socialförvaltningens särskilda boendeplatser håller på att genomföras.

sid 9

Innehåll

Ansvarig utgivare	2
Kil - där Fryken valde att stanna	3
Allt har sin tid	3
Klagomålshantering	4
Information gällande Kun- skapslyftet och KomVux	4
Ungdomsutbyte i Skottland	5
Några tankar om hastig- heten på våra vägar	6-7
Bredbandsupphandling	7
Kommunrehab	8
Återbruket	8
Kvalitetsarbetet på social- förvaltningen	9
Kommunala notiser	10-11
Nedläggning av Communicare	12

Komposthögar

Ett flertal komposthögar har påträffats nära gamla OK-stugan. Det är förbjudet att använda detta område som avstjälningsplats.

Kompostavfall ska lämnas på Tippen!

Ansvarig utgivare har ordet

på några exempel på billigt och bra boende. Vi fortsätter nu detta arbete genom att bjuda in intresserade att delta i en grupp som skall planera för vårt framtida boende. Det ger er en unik möjlighet att vara med och påverka ert framtida boende (se annan plats i tidningen).

Kommunikation

Vi har nu på allvar börjat diskutera ett Resecentrum och hur själva centrum skall se ut i framtiden. Detta är föranlett av att Värmlandstrafik kommer att sätta in nytt tågmaterial inom en snar framtid. Från och med nästa tidtabell (juni-03) kommer tågtrafiken att utökas. Vi har då från kommunens sida planer på egen matartrafik till stationen, för att utöka kollektivresandet och slippa det så kallade "kilsrallyt" varje morgon och eftermiddag.

Än en gång – Tack för förtroendet!

Jan Wadell
Kommunstyrelsens ordf

Trafiksäkerhetsprojekt

Kils kommun driver tillsammans med Forshaga, Grums och Hammarö kommun ett trafiksäkerhetsprojekt som är beräknat att pågå till och med 2004. I projektet finns en trafiksäkerhetsinformator som kommunerna utnyttjar med en fjärdedel vardera.

Trafiksäkerhetsaktiviteterna kommer att vara det mesta som rör trafiksäkerhet, information, diskussioner, trafikdagar m m. Projektet vänder sig till alla åldersgrupper och det finns möjlighet att få hjälp med information till sin förening, skola eller företag.

Bengt Bernstein
Teknisk chef

Behöver ni hjälp?

Återbruket är ett kommunalt arbetsprojekt som, till låg kostnad, kan erbjuda ideella föreningar och organisationer hjälp med enklare administrativa arbetsuppgifter, så som kopiering, kuvertering, etikettering m m.

Vi söker även enklare legoarbeten.

Gunn-Britt Gustavsson
Caroline Olsson
tfn 0554-193 60

Valet

Så är då valet över för denna gång. Jag ber att få tacka för det starka stöd som både jag, mitt parti och icke-socialistiska koalitionen fick av er väljare. Kil var en av de få kommuner i Sverige där moderaterna gick framåt och med nästan kryss på var tredje röst så måste jag vara både nöjd och tacksam. Jag hoppas att vi kan leva upp till ert förtroende under kommande mandatperiod, trots att vi står inför många och stora problem, inte minst ekonomiskt.

Ni kommer säkerligen att få se nya personer på diverse poster i nämnder och styrelser, men förhandlingar pågår och inget är klart ännu, så vi ber att få återkomma i senare nummer.

Delårsbokslut

Vi har nu fått delårsbokslutet för de första åtta månaderna. Prognosen pekar tyvärr på några miljoner i underskott, men vi hoppas att vi med allas hjälp skall kunna hämta tillbaka en del.

Det är viktigt att alla inblandade tar sitt ansvar för att resultatet skall bli så bra som möjligt.

Budget

Vi håller även på med budgetarbetet inför nästa år. Fortfarande saknas några miljoner för att få en budget i balans. Nämnder och förvaltningar har fått lämna in sparförslag inom respektive verksamhet, och nu börjar det svåra arbetet med att göra prioriteringar. En slutlig budget kommer att tas av kommunfullmäktige i slutet av november månad.

Boende

Det är sedan länge känt att vi saknar bostäder i Kil, både lägenheter och villor. Detta framkom inte minst genom den enkät vi genomförde i slutet av förra året. Under våren gjorde representanter för Kilsbostäder och kommunen en studieresa till södra Sverige för att titta

kommunnytt
utgiven av:
KILS KOMMUN
Box 88, 665 23 Kil

Delas ut till alla hushåll i Kils kommun.
Finns även på www.kil.se

ansvarig utgivare
Jan Wadell
jan.wadell@kil.se

produktion
Christer Nilsson, tfn 0554-191 35
christer.nilsson@kil.se
Martin Nyqvist, tfn 0554-193 47
martin.nyqvist@kil.se

layout omslag
CREFO Reklam&Information, Kil

tryckning
Affärstryck i Kil

Tryckt på Munken Lynx ett klorfritt,
trådfritt obestrucket papper som uppfyller
kraven för Nordisk Miljömärkning Svanen.

distribution
Posten Kil

Kil – där Fryken valde att stanna

Rolf Lundberg visar upp förslaget på ny kommunslogan.

Den som tittar på TV4 eller läser tidningsannonser kan inte undgå att inse betydelsen av marknadsföring. Vid marknadsföringen av alla produkter ser säljarna ett behov av att tala om för kunderna varför man ska välja just deras produkt eller deras företag till leverantör av en viss tjänst.

Inom bilbranschen försöker man t ex tala om för kunderna varför man bör välja en Saab i stället för en Volvo och tvärtom. Vi som varit engagerade i framtagandet av Kils kommuns nya slogan tror också att det är viktigt att vi som kommun profilerar oss i förhållande till framför allt de övriga kranskommunerna till Karlstad.

Syftet med den nya slogan är att den skall få läsarna att fundera över vad vi menar. Budskapet bör kräva en viss eftertanke, vara en aning spetsigt formulerat, väcka positiva känslor och då gärna med en aning humor. Vår nya slo-

gan bör också vara formulerad så att den naturligt ger upphov till frågor och diskussion där den tillfrågade kilsbon får en naturlig anledning att förklara vilken utmärkt kommun Kil är. Sjön Fryken finns med i slogan då det visat sig att namnet Fryken är väl känt över landet och förknippas med Värmland.

Det tar tid att arbeta in en ny slogan vilket medför att budskapet måste hålla under lång tid. Vi bedömer det därför särskilt viktigt hur yngre människor reagerar på förslaget till ny slogan.

Det var tänkt att kommunfullmäktige skulle fatta beslut i ärendet på septembermötet. Det blev inte så utan fullmäktige ville först lyssna till kommuninvånarnas syn på förslaget. Därför inbjuds alla kommuninvånare härmed att framföra sina synpunkter på förslaget. Lämna dina synpunkter till

Rolf Lundberg
Kommunchef
tfn 0554-191 13

Kils kommun
Box 88
665 23 Kil

Allt har sin tid

Som framgått av en artikel i Värmlands Folkblad kommer jag snart att sluta som kommunchef i Kil.

Jag har fått anställning som kommundirektör i Perstorps kommun fr o m den 1 december i år.

Jag och min fru kom till Värmland i mitten av år 1975. Anledningen var att jag skulle fullgöra min tingsmeritering vid tingsrätterna i Arvika och Karlstad. Vi blev mycket glada när jag fick veta att jag skulle få denna praktiktjänstgöring i just Värmland, eftersom både jag och min fru blivit positiva till Värmland efter att ha träffat ett antal trevliga värmlänningar i Uppsala under studietiden. Tanken var att vi skulle stanna här i två – tre år. I själva verket trivdes vi så bra att vi kom att stanna något längre, nämligen i 27 år.

Vi hade heller ingen tanke på att flytta förrän planerna på en nedläggning av Komvux blev aktuell och min fru fick ett nytt jobb i Klippans kommun. Tack vare detta har nu jag också kommit mig för att söka nytt jobb och haft turen att få en ny anställning i en helt annan landsända.

Under mina dryga åtta år som kommunchef i Kil har jag talat med ett stort antal kommuninvånare i olika sammanhang, på telefon och öga mot öga. Jag har upplevt dessa kontakter som mycket positiva. Jag har haft förmånen att i jobbet lära känna många kilsbor, däribland en del riktiga personligheter, och kommer i framtiden att sakna kontakterna med er alla.

Jag vill härmed rikta ett varmt tack till alla er jag haft kontakt med, anställda och kommuninvånare, för den trevliga arbetssituation ni bjudit mig på under dessa för mig så minnesrika år.

Jag vill slutligen önska Kils kommun, alla kommuninvånare och särskilt min blivande efterträdare lycka till i arbetet med att göra Kil till en ännu bättre kommun att bo och verka i!

Rolf Lundberg
Kommunchef

Var med och påverka utformningen av din nya bostad

Kils kommun och Kilsbostäder har för avsikt att utreda möjligheterna att bygga nya bostadslägenheter i centrala Kil. Vi söker därför personer som vill vara med i en referensgrupp och påverka hur lägenheterna skall utformas. Vi vänder oss i första hand till Dig som har villa i Kil och som har tänkt sälja denna inom de närmaste åren och istället söka en lägenhet.

Vill Du vara med och påverka utformningen av en planerad nybyggnation av lägenheter så anmäl ditt intresse till

Krister Eriksson
tfn 0554-192 18
mobil 070-5349244

Kilsbostäder AB
Box 156
665 24 Kil

Kils kommun satsar på klagomålshantering

Klagomål eller kritik upplevs av de flesta som något negativt - men så behöver det inte vara och det är något som man har tagit fasta på i kommunen.

En arbetsgrupp har tittat på frågan och kommit fram till att klagomål tvärtom, om de hanteras på rätt sätt, kan vara ett verktyg för att utveckla verksamheten – den bärande tanken är att lära av kunden.

När det gäller de som av någon anledning är missnöjda med något eller någon visar undersökningar att bara 3-6% bryr sig om att framföra sina klagomål till den det berör. Övriga avstår från detta av olika orsaker, t ex *Det är ingen idé!* Det som de inte avstår från är dock att de berättar för andra i sin omgivning om sitt missnöje och ibland sprids kritiken enligt kedjebrevsprincipen och mycket "badwill" drabbar den/de ansvariga.

Vi ställde några frågor till Ingrid Näsström, förvaltningschef skola - barnomsorg, som leder arbetsgruppen för klagomålshantering i kommunen:

Finns det någon koppling till kvalitetsarbetet i kommunen?

- Klagomålshanteringen är bara en del av kvalitetsarbetet som ska bedrivas eller bedrivs i kommunen idag. Kvalitetsarbetet kommer att bedrivas på olika sätt ute i verksamheterna, men det

handlar om att se det som är både bra och dåligt. Det som är bra kan utvecklas och utgöra förebild för andra i sitt arbete och det som inte fungerar lika bra ska man kunna förbättra.

Hur ser politikerna på detta?

- Politikerna i kommunstyrelsen har sagt ja till att påbörja kvalitetsarbetet med den här delen.

I både barn- och utbildnings- och socialnämnden finns det förordningar som reglerar att man ska arbeta med kvalitetsarbetet.

Vad gör ni just nu?

- Ett förslag till policy håller på att tas fram, en speciell blankett håller på att utformas och dessutom tittar vi på rutinerna för hanteringen.

När kommer det att träda ikraft?

- Förhoppningsvis från årsskiftet.

Seminarium

Som ett led i införandet av klagomålshantering inbjöds arbetsledare och arbetsplatsombud i kommunen, totalt ca 70 personer, i början av september till ett seminarium *Klagomål som gåva*. Det var konsulten David Forsberg, från DO & Partner AB, som under mottot

David Forsberg skapar engagemang bland deltagarna i utbildningen om klagomålshantering.

"Klagomålshantering innebär att vara ödmjuk nog att medge att kunden kan tillföra oss information så att vi kan identifiera brister, rätta till fel snabbt och höja kvalitén i den kommunala servicen" på ett mycket inspirerande sätt gav åhörarna insikter och skapade givande diskussioner.

Christer Nilsson
Informationschef

Information gällande Kunskapslyftet och KomVux

Kunskapslyftet, som är ett projekt som syftar till att höja kompetensnivån bland arbetslösa som inte har en treårig gymnasieutbildning, upphör på nyårsafton år 2002. Samtidigt kommer den kommunala vuxenutbildningen och svenska för invandrare att upphöra i egen regi i kommunen enligt beslut av kommunfullmäktige.

Kunskapslyftet

Kommunerna har kunnat söka statligt bidrag för att bekosta denna verksamhet. Statsbidrag för vuxenutbildning går även att söka för de närmaste tre åren, men det räcker till färre antal platser än tidigare. Kommunerna blir därför tvungna att minska i utbudet.

På Centrala Studiestödsnämnden upphör särskilt utbildningsbidrag vid årsskiftet. Studerande hänvisas därefter till enbart studiemedel, som består av en del bidrag och en del lån. För personer som inte har studerat med CSN-stöd under de senaste fem åren och som har kort tidigare utbildning kommer ett nytt studiestöd (Rekryteringsbidrag) att kunna sökas från och med 2003. Mer information om detta kommer när CSN kom-

mer med detaljerad information till kommunerna.

KomVux

Från 1 januari 2003 kommer den som vill studera inom vuxenutbildningen, såväl gymnasieprogram som grundläggande program, att erbjudas utbildningsplats företrädesvis på KomVux i Karlstad. Det gäller även för dig som ska läsa SFI, svenska för invandrare. Kurskatalog finns att hämta på Arbetsförmedlingen, Biblioteket och KomVux.

Information

De kilsbor som vill studera på grundläggande eller gymnasial nivå kan fram till 31 december få information om utbildning och utbildningsvägar hos Komvux studievägledare, Elisabeth Hallgren, tfn 0554-192 15 eller Kunskapslyftets studievägledare, Lars-Åke Boman, tfn 0554-108 52.

Ansökan

Ansökningar till vuxenstudier lämnas eller skickas före den 15 november till Komvux i Kil, Box 88, 665 23 Kil.

Ingrid Näsström
Förvaltningschef skola - barnomsorg

Vill du läsa

enstaka kurser eller program,
på universitetet/högskola,
på distans med utgångspunkt i Kil?
Läs mer på kommunens hemsida.
www.kil.se

Ungdomsutbyte i Skottland

Allting började med att en killgrupp och en tjejgrupp startades på ungdomsgården, lockbetet var en resa till Skottland.

Vi som troget gick på dessa träffar skulle få följa med på resan. På träffarna pratade vi om mobbning, demokrati och jämställdhet. Naturligtvis var vi tvungna att hjälpa till att få in pengar samtidigt som vi också fick bidrag. Eftersom detta var en utbytesresa fick vi EU-bidrag. Vi vill därför passa på att tacka alla som hjälpte oss att komma iväg på denna resa.

En tidig morgon i augusti flög vi till Skottland via Köpenhamn. Första natten sov vi på vandrarhem i Edinburgh där vi togs emot av en ledare och två av ungdomarna. Nästa dag tog vi oss med buss till Ullapool där vi sedan tog färjan till Isle of Lewis. När vi kom fram välkomnade de oss i den lokala radiostationen och senare fick vi även vara med i tidningen. Vi välkomnades även av frikyrkan. Alla fick också en varsin bibel.

Vi åkte buss varje dag. Bussresorna var långa och många men vi fick se mycket av den skotska naturen. Väl framme i Stornoway blev vi mycket hjärtligt mottagna av de skotska ungdomarna. Vi kom att bo i ett omgjort fårhus som nu var ungdomscentrum. Det kallades Scaladale. Det bergiga landskapet var täckt av får och kor som fritt gick runt även på vägarna. På kvällarna attackerades vi av tusentals myggor.

Maten vi fick var inte så olik vår. Det man blev trött på var att det mesta ser-

Sista kvällen och dags att plocka ner flaggorna som under hela vår vistelse vajat för vinden i Stornoways hamn.

verades tillsammans med pommes frites. Vi hade även en kväll med skotsk dans och traditionell mat. Som tur var klarade vi oss från inälvsmaten, tror vi.

Tiden i Skottland var väl planerad, dagarna var fulla av aktiviteter. Exempelvis paddlade vi kajak, klättrade i berg, dansade skotska danser och spelade även fotboll och basket mot skotarna. Vi var även på rundtur på ön och fick ta del av den skotska kulturen. Vi var exempelvis och besökte en gammal kyrka och tittade på gamla stenar som var formade som ett kors. De spelade säckpipa vart man än kom och vi fick även se när några dansade den traditionella skotska dansen. En dag åkte vi och badade. Det var skönt. Man fick den känslan att man var i t ex Spanien. Vattnet var klart och det var fina vita sandstränder.

En natt fick alla sova hos en skotsk familj. Vi var minst två stycken i varje hem. Man fick se hur de bodde och det var inte så stor skillnad från hur vi bor i Sverige. Den största skillnaden var nog att de hade uteskorna på sig inomhus.

En eftermiddag träffade vi borgmästaren i staden. Där fick vi deras kommunvapen. Vi fick också gå runt själva i staden och titta.

Sammanhållningen i vår grupp var väldigt bra. Trots att vi bodde så nära inpå varandra gick det väldigt bra ändå. Att träffa de skotska ungdomarna var kul trots att alla var lite blyga i början. Till slut började alla prata med varandra och blygheten försvann. Eftersom vi pratade mycket engelska så har vi nu alla MVG i engelska med skotsk brytning.

Vi avslutade vår resa med en avslutningsmiddag tillsammans med våra skotska vänner och deras ledare. Vi dansade och sjöng in till sena natten. Vi fick en avskedsgåva. Det var ett fint schackspel med pjäser. En kväll vi sent kommer att glömma. Vi vill nu även tacka våra fruktansvärt underbara ledare Pär-lan och Määkrill.

Med på resan var undertecknade och Nicole Henriksson, Kim Pettersson, Sara Axelsson, Sara Mattsson, Oscar Darle, Tove Brosché och Christian Hohlfäldt. Ledare var Marcus "Määkrill" Carlsson och Annica "Pär-lan" Merchant.

**Ethel Eriksson
Therese Johansson
Karolina Dahlgren
Marcus Lennemyr
Anders Sundholm**

Från vänster: Oscar, Marcus, Määkrill och Christian – passade väl in i miljön.

Några tankar om hastigheten på våra vägar

Tänk att få uppleva ett trafikår där ingen dödats eller skadats i trafiken!

Trafikskadorna inom vägtransportssystemet är ett av våra största problem. Varje år dör bortåt 600 personer på våra vägar och 4000 skadas allvarligt. Om statistiken bryts ner betyder det två dödade per dag och tio som får livslånga men. Dessa siffror kommer att upprepas varje år om inget görs. Inom vilket annat system skulle vi tillåta ett sådant mänskligt lidande? Skulle vi kunna tillåta en Estoniakatastrof varje år eller att det årligen skulle störta tre passagerarplan i tätbebyggt område? Troligen inte. Varför accepteras då olyckor i trafiken?

Nollvisionen

Riksdagen beslutade den 9 oktober 1997 att det långsiktiga målet för trafiksäkerheten ska vara att ingen ska behöva dödas eller skadas allvarligt till följd av trafikolycka inom vägtransportssystemet. Man kallar det "Nollvisionen". För att nå dit behövs en rad åtgärder, både i den fysiska miljön och i form av attitydförändringar hos oss trafikanter.

Ett av problemområdena man behöver ta tag i är hastigheten. Många förare kör ofta alldeles för fort och här behöver alla hjälpa till. Det räcker inte med hastighetsskyltar och blomlådor utan alla måste ta ansvar för sitt eget beteende i trafiken.

Orsaken till olyckor varierar, en del säger att det beror på bilens konstruktion, vädret, slitna däck eller nåt annat. Det är lätt att inse att det inte hade inträffat några trafikolyckor alls om hastigheten varit noll! Man kan på ett sådant enkelt sätt konstatera att hastigheten - eller snarare fel hastighet - är orsaken till alla trafikolyckor.

Hastigheten är den faktor som är starkast kopplad till dödsfall och skador på människor och egendom i trafiken.

Stoppträckor

Med en lägre hastighet får vi färre olyckor, miljön blir bättre, bränsleförbrukningen minskar, slitaget på däcken minskar, bullernivån sänks osv. Ingen kan påstå nåt annat än att det skulle bli säkrare i trafiken med sänkt hastighet. Sänkt hastighet leder också till kortare stoppträcka, vilket kan betyda skillnaden mellan liv och död.

Man räknar med att reaktionstiden för en "normalperson" är en sekund. Om man kör i 90 km/h hinner man 25 meter på en sekund. Sen behöver man få stopp på bilen och där visar mätningar att en bil med bra bromsar och däck har en bromssträcka på 40 meter vid torr barmark. Läger vi ihop detta blir den totala stoppträckan 65 meter.

Om man jämför hastigheten 50 km/h med 30 km/h blir betydelsen av en kort stoppträcka ännu mer tydligt. I 30 km/h har man en reaktionssträcka på ca åtta meter och sen tar det ytterligare några meter innan man står stilla, den totala stoppträckan blir bortåt 13 meter. Kör man i 50 km/h hinner man inte ens få foten på bromsen inom 13 meter. Det tar ca 15 meter att reagera och därefter 11 meter att stanna, vilket innebär en stoppträcka på 26 meter, dvs dubbelt så lång som om man minskar hastigheten till 30 km/h.

Vilka risker finns?

Att hastigheten är orsaken till de flesta olyckor visar de ändringar man gjort under årens lopp med att höja och sänka hastigheter. Varje gång man sänkt gränsen har antalet olyckor sjunkit och varje gång man höjt har siffran stigit.

Enligt erfarenheter i bl a Danmark och USA ökar antalet dödade med 50% om medelhastigheten ökar med 10 km/h, antalet skadade ökar med 38% och antalet olyckor med 22%. Och varför skulle det vara annorlunda i Sverige?

En fotgängares chans att överleva en kollision med bil är starkt relaterad till bilens fart. Vid hastigheten 80 km/h är

riskan i stort sett 100% att fotgängaren dödas. Vid 50 km/h är risken ungefär 55% och vid 30 km/h är den ca 10%. Det är därför man försöker hastighetsbegränsa med 30 km/h där mycket folk rör sig, till exempel i villaområden. Det gäller bara att alla rättar sig efter skyltarna.

Trafikmängden och hastigheten mäts kontinuerligt i kommunen för att kontrollera om och i så fall vart man behöver göra insatser av olika slag. Det kan vara hastighetssänkningar, mittrefuger eller andra åtgärder. Ett ställe där många "fortkörare" är registrerade är utefter Allégatan, vid övergångsstället. Här är hastighetsbegränsningen 50 km/h men ändå är det flera förare som anser sig ha rätt att köra mellan 90 och 100 km/h! Den allra snabbaste uppmättes till 111 km/h... Medelöverträdelsehastigheten låg på 59 km/h. På aktuell plats har nu en refug byggts och en ny trafikmätning kommer att göras för att se viken effekt åtgärden haft.

Vad innebär märket?

Skylt vid södra infarten till Kil.

De flesta har säkert noterat denna skylt som sitter på olika ställen i kommunen. Märket anger att tätbebyggt område börjar. Det viktiga att komma ihåg när man passerar märket är vilken hastighetsbegränsning som råder. När man passerat märket råder begränsningen 50 km/h om inget annat anges. Det sitter alltså inget förbudsmärke som anger att maxhastigheten 50 km/h gäller, utan märket i sig innebär max 50.

När man åker ut ur tätbebyggt område möts man av samma skylt, fast med ett rött snett streck över som betyder att tätbebyggt område upphör. Efter ett

sådant märke gäller hastighetsbegränsningen 70 km/h om inget annat anges.

Varför accepteras inte hastighetsbegränsningarna?

Om sambandet mellan fel hastighet och olyckor i trafiken är välkänt och väldokumenterat, varför håller då inte alla rätt hastighet? De flesta vet med sig att de kör för fort, de vet också att de inte borde, men kan inte ändra sitt beteende. Vissa tycker det är tufft att köra för fort, en del skryter till och med om det. Andra påstår att de följer trafikrytmen. Men det är ju vi som skapar rytmen. Att få en böteslapp för fortkörning tycker många inte är så farligt. Och de som klarar sig med 600 kronor i böter har tur. Få tänker på vilka konsekvenser fortkörningen fått om ett barn sprungit efter sin boll ut i gatan. För det är om en olycka inträffar som det verkliga straffet kommer. Dessutom är sannolikheten för att en olycka ska inträffa större än att man fastnar i polisens radarkontroll.

Ingen vill att någon anhörig ska råka ut för en fortkörare, vare sig man är fotgängare, mopedist eller bilist. Ingen vill heller att fortkörare ska braka fram på gatan där man bor, bland lekande barn. Då måste jag själv hjälpa till att inte köra för fort på någon annans gata, där finns också barn, fast de är inte mina.

Problemet med hastigheten är förmodligen att bilarna idag är så stabila på vägen att man inte förstår eller tänker på hur fort man kör. Vi människor kan en bra dag springa 20 km/h, i alla fall en kort bit. En världsstjärna springer 100 meter i drygt 40 km/h. Alla kan nog föreställa sig hur det skulle kännas att springa rakt in i väggen. Det är svårare att förstå hur det känns att köra med 110 km/h in i en bergvägg. Om vi istället gör en jämförelse med olika fallhöjder blir det mer realistiskt. 50 km/h motsvarar fritt fall i tio meter, dvs ett fall från tredje våningen. 90 km/h motsvarar ett hopp från tionde våningen. Vem tar sig en sådan luftfärd, frivilligt, utan fallskärm? Värt att tänka på nästa gång man ger sig ut på våra vägar.

Om du har funderingar kring trafik-säkerhet, ring mig!

Phernilla Lund
 Trafiksäkerhetsinformatör
 Kils, Grums, Forshaga
 och Hammarö kommun
 mobil 070-244 36 63

Bredbandsupphandling

Inom ramen för projektet *IT Värmland*, vars uppdragsgivare är Region Värmland, har en gemensam upphandling av bredbandslösning för värmlandskommunerna bedrivits under sommaren och hösten.

Den av regeringen initierade utbyggnaden av bredband i Sverige består av tre olika delar

1. ett övergripande kommun sammanbindande sk stomnät,
2. ortssammanbindande nät inom kommuner och
3. områdesnät eller sk spridningsnät inom en ort, ett bostadsområde eller på landsbygden.

Den första delen har staten gett Svenska Kraftnät i uppdrag att bygga ut. De två andra delarna ska Sveriges kommuner, med hjälp av statsbidrag och marknaden, stå för och det är dessa delar som upphandlingen avser. Avsikten är att ramavtal ska upprättas med en eller flera leverantörer före årets utgång och att kommunerna därefter var och en i enlighet med sina planer kan avropa tjänster enligt detta.

Enligt kommunernas direktiv ska utbyggnaden vara klar före utgången av 2005, kostnaden för anslutning ska vara lika inom hela Värmland och ett öppet nät ska etableras där den som vill kan erbjuda sina tjänster, dvs monopol-situation ska undvikas.

Förutsättningarna för utbyggnad varierar kraftigt såväl sett till hela landet, till Värmland som inom en kommun varför den teknik och den bandbredd som kommer att erbjudas kan komma att variera. De mest närliggande teknikerna i dag är fiber, vanlig koppartråd (teleledning) och radionät.

I det IT-infrastrukturprogram som kommunfullmäktige i Kil fastställde i december 2001 angavs etablering av en huvudnod i Kils tätort och förbindelser till Fagerås, Högboda och Tolita i ett första steg, 2002-2003, och därefter mot Hastersby + Nilsby + Siggerund, Säbytorp och Södra Hannäs i ett andra steg, 2003-2004. Under samma period ska också en successiv utbyggnad inom orter, bostadsområden och landsbygden ske. Den exakta utbyggnadstakten är dock inte definitivt fastställd förrän budgetmedel för resp budgetår har slagits.

Christer Nilsson
 Informationschef

Kommunrehab

Från och med 1 maj 2002 finns Kommunrehab's hjälpmedelsförråd för tekniska hjälpmedel på Gärdesgatan 12. Tidigare fanns verksamheten på Vårdcentralen.

Med tekniska hjälpmedel avses: rullstolar, rollatorer, hygienhjälpmedel, förflyttningshjälpmedel och övriga små hjälpmedel. Personlyftar och hemsjukvårdssängar ingår också i sortimentet.

För att få ett hjälpmedel behövs en bedömning av arbetsterapeut/sjukgymnast. Alla besök hos eller av arbetsterapeut/sjukgymnast kostar 80 kr och ingår i kommunens högkostnadsskydd.

Återlämnade hjälpmedel rekonstrueras, dvs de genomgår teknisk service, en tjänst som köps av Hjälpmedelsservice i Karlstad. Hela hjälpmedelshanteringen styrs av Lagen om Medicinsktekniska Produkter.

Förrådet på Gärdesgatan är bemannat efter överenskommelse per telefon.

Helena Hedlund
Leg arbetsterapeut
tfn 0554-193 94

Eva Lindgren
Leg arbetsterapeut
tfn 0554-193 95

Återbruket

Återbruket är ett kommunalt arbetsprojekt för personer som av olika anledningar har svårt att komma in på den etablerade arbetsmarknaden. Verksamheten drivs som en filial till Dagcenter. Eftersom ett ökat antal personer ansöker om daglig verksamhet är man i behov av ett breddat utbud av sysselsättningar och därför har denna Återbruksbutik och arbetsplats tillkommit.

Det hela startade som ett EU-projekt mellan Handikappomsorgen och Värmlandskooperativen. I ett senare skede fick Handikappomsorgen i Kil överta ett stort lager som sedan tidigare fanns på Hannäs. Man började lite försiktigt med att ha öppet två dagar per vecka. Efterhand ökades verksamheten och man flyttade till mer lättillgängliga lokaler, först på Scanområdet och så småningom till de nuvarande lokaliteterna på Långgatan 64.

Återbruksbutiken är en "second-handbutik" för återanvändning av användbara saker som skänkts av privatpersoner och företag och är öppen vardagar kl 9.00-15.00, undantaget torsdagar då man har öppet kl 12.00-18.00. Torsdagsförmiddagar ägnar man åt friskvård och andra gemensamma aktiviteter. Man gör ibland också studiebesök till liknande aktiviteter i andra kommuner för att se hur verksamheten kan utvecklas. I nuläget har åtta perso-

Birgitta Söderlund, Sven-Olov Nilsson och Gun-Britt Gustafsson i butiken.

ner sin dagliga verksamhet, helt eller delvis, på Återbruket. Alla som vill ansvarar, tillsammans med en handledare, för butiken en dag i veckan.

Utöver affärsverksamheten finns möjlighet att utveckla olika arbetsuppgifter såsom att sy, måla, snickra m m. Här tillverkas kort, kuvert, papperskassar, odlingskrukor m m. Man har även startat upp en cafeteria, utför enklare distributioner, hjälper till med kopiering, kuvertering och etikettering åt föreningar, bistår kommunens vaktmästeri med olika tjänster o s v. Intäkterna från de olika delarna går oavkortat in i verksamheten och är en viktig del för att skapa ekonomiska förutsättningar för att driva projektet vidare. Ansvariga för Återbruket är Gun-Britt Gustavsson och Caroline Olsson

Nils Gunnarsson

Öppettider på ungdomsgården

Fagerås - Arvikavägen 9

Årskurs 6	Årskurs 7 och äldre
Mån 17.00 - 19.00	Mån 17.00 - 21.00
Ons 17.00 - 19.00	Ons 17.00 - 21.00
Fre 19.00 - 21.00	Fre 19.00 - 24.00

tfn 0554-152 52

Kil - Långgatan 64

Årskurs 6	Årskurs 7 och äldre
Mån 17.00 - 19.00	Mån 17.00 - 21.00
Tis 17.00 - 19.00	Tis 17.00 - 21.00
Ons 17.00 - 19.00	Ons 17.00 - 21.00
Fre 19.00 - 21.00	Fre 19.00 - 24.00
Lör 18.00 - 21.00	Lör 18.00 - 01.00

tfn 0554-152 52 dagtid kontor
0554-193 89 kvällstid cafeteria

Vi går mot mörkare tider – hjälp till att synas!

Våra ögon är anpassade för dagsljus. I mörker har vi människor en väsentligt sämre synförmåga bland annat beroende på att förmågan att urskilja kontraster minskar. Bländning från mötande trafik, reflexer från våta vägbanor mm påverkar ögats uppfattningsförmåga. Bilisten har med andra ord mycket svårt att upptäcka en gående som inte bär reflexer eller en cyklist som struntat i cykellyset. Som till exempel gående eller cyklist är det lätt att överskatta sin synbarhet.

Kom ihåg att du syns inte bara för att du ser!

Phernilla Lund
Trafiksäkerhetsinformatör

Positiva förändringar inom kvalitetsarbetet på socialförvaltningen

En omstrukturering av socialförvaltningens särskilda boendeplatser håller på att genomföras efter socialnämndsbeslut i Kils kommun. Detta kommer i framtiden innebära att tre avdelningar på Sannerud/Åkerbo kommer att ta emot demensutredda vårdtagare med behov av demensboenden.

Avdelningarna kommer att ha olika målformuleringar och ta emot vårdtagare med skiftande behov efter det att demensdiagnosen är ställd och behov av demensplats finns. En introduktionsutbildning för dessa avdelningar har startat under ledning av kommunens demenssköterska Margareta Sjöstrand och enhetsledaren på Sannerud/Åkerbo, Anders Orre. Under denna introduktion har personalen fått lära sig om olika demenssjukdomar och om hur man kan ge dessa vårdtagare ett bra bemötande beroende på deras olika behov. I utbildningen har också ingått hur man skall arbeta med kontaktmannaskap på avdelningen och hur man på bästa sätt kan ge anhöriga stöd.

Kontaktmannaskapet som togs emot mycket positivt av personalen innebär att ett

större ansvar tas för en vårdtagare av en av vårdpersonalen. Detta underlättar mycket för de anhöriga som då vet vart de skall vända sig med frågor. Kontaktpersonen kommer då även att ha ansvar för uppföljning av de medicinska insatserna samt för omvårdnadsbehoven hos den enskilde.

Varje avdelning har arbetat fram sin egen målformulering och det som är grundläggande för alla är att se varje individ som en egen person med egna behov. Det kan till exempel innebära att om vårdtagaren är morgontrött skall han kunna sova längre. Då vårdtagaren flyttar till dessa avdelningar gör demenssköterskan ett hembesök hos vårdtagaren tillsammans med kontaktpersonen. En levnadsbeskrivning görs med hjälp av den anhöriga där det skrivs ner sådana synpunkter som intressen, yrken och andliga synpunkter, allt för att vårdtagaren skall få ett så stimulerande och trivsamt liv på det nya boendet som möjligt.

Arbetet med dementa kan för personalen ibland upplevas som slitsamt och

psykiskt påfrestande. Därför blir handledning en naturlig del i omvårdnadsarbetet. Detta kommer att resultera i en god kvalitetsmässig vård och ett gott stöd också för den anhöriga. Anhörigträffar kommer även att ordnas på de olika avdelningarna och anhörigas syn kommer att ännu mera beaktas i omvårdnaden i framtiden.

Övriga avdelningar på Sannerud kommer också att strukturera upp verksamheten på liknade vis. Demenssköterskan Margareta Sjöstrand kommer att vara medicinskt ansvarig på dessa demensavdelningar, men hon kommer även i framtiden att vara en hjälp ut i Kils kommun både mot vårdpersonal och anhöriga för att kunna ge stöd i ett tidigt skede då demensdiagnosen är ställd. Det blir naturligtvis ett samarbete med läkarna på

vårdcentralen som efter medgivande från patient och anhöriga förmedlar en kontakt när demensdiagnosen är ställd. Allt för att vårdtagare och anhöriga skall känna att hjälp kan ges individuellt och förebyggande i hemmet.

Detta startade i samband med att en demensplan för Kils kommun togs fram. I denna finns bland annat angivet att en snabb demensutredning bör göras av läkare och vilken målsättning demensvården i kommunen bör ha för målsättning. I planen anges även vilka boenden som finns. Demensplanen kommer i framtiden att vara tillgänglig för intresserade via kommunens hemsida. I samband med att demensplanen upprättades och förbättringen med särskilda demensplatser gjordes, förändrades Karlslunds gruppboende till att enbart ha permanenta platser, där parboende kan förekomma. Detta betyder att om en av makarna eller de sammanboende har behov av särskilt boende kan man fortsatt ha möjlighet att bo tillsammans.

Boendena på Ravinvägen 3 och 5 kommer i framtiden att omstruktureras till att enbart ha korttidsplatser. Dessa kommer att täcka olika behov såsom rehabilitering, avlastning, växelvård samt

Gösta Weimers besöker sin fru Eva på Åkerbos gruppboende. Bakom står från vän Lena Johansson, Margareta Sjöstrand och Eva Lagerkvist.

vård i livets slutskede. En sjuksköterska kommer att arbeta dagtid och ansvarar för de medicinska insatserna.

En rehabiliteringsenhet bryts ut ur socialförvaltningens verksamhet och i denna kommer korttidsplatserna på Ravinvägen 3 och 5, arbetsterapeuter, sjukgymnast och sjuksköterska att ingå. Demensdagvården Oasen kommer även den att ingå i enheten. Syftet är att betona vikten av en fungerande rehabiliteringskedja och att insatser snabbt skall kunna sättas in till exempel för att en vårdtagare efter rehabiliteringen skall kunna gå tillbaka till sitt tidigare boende. Rehabiliteringsenheten kommer att ha sitt centrum på Ravinvägen 1. Man hoppas även i framtiden komma igång med dagvårdsverksamheten igen.

Vid funderingar om dessa verksamheter, behov av stöd, ansökan om särskilt boende eller om man är välkommen att ta kontakt med biståndsbedömaren genom kommunens växel. Kommunens distriktssköterskor, sjuksköterskor och demenssköterskan nås också via kommunens växel på telefon 0554-191 00.

Slutligen kan jag som medicinskt ansvarig sjuksköterska och verksamhetschef i Kils kommun se att man med relativt små medel kan förbättra kvaliteten i omvårdnadsarbetet genom att arbeta med långsiktiga lösningar och omstruktureringar som gagnar den enskilde vårdtagaren, anhöriga och vårdpersonal i kommunen.

Annika Nilsson
Medicinskt ansvarig sjuksköterska
Verksamhetschef
tfn 0554-191 56

Handikapprådet informerar

Undersökning av den kommunala färdtjänsten

I syfte att belysa situationen vad gäller den kommunala färdtjänsten genomfördes under våren en undersökning. Resultatet av undersökningen skall utgöra underlag för en utvärdering och uppföljning av den ändrade organisation som färdtjänsten i Kil fick den 1 maj 2001.

Målet har varit att

- redovisa färdtjänstberättigades erfarenheter av den kommunala färdtjänsten i Kil och
- ge underlag för Handikapprådets beslut för vidare befordran till kommunens invånare.

Enkäten omfattade alla som har kommunal färdtjänst i kommunen och svarsfrekvensen var 71% (343 av totalt 483). Av de svarande var 277 personer 65 år eller äldre medan 62 personer var under 65 år.

Ett antal frågor ställdes kring hur ofta man reser, omdömen om egenavgiften, beställning, väntetider, samåkning, service i åkandet m m.

Handikappolitiskt program

Enligt beslut i kommunstyrelsen från 2001-01-20 har Handikapprådet fått i uppdrag att ta fram ett förslag till handikappolitiskt program för Kils kommun. Frågeställningar som ska bearbetas är

- Lever kommunen upp till FN:s standardregler?
- Hur fungerar servicen, ur ett kommunalt och brukarperspektiv?
- Kartläggning av befintliga resurser och kunskapsbehov.
- Tillvarata personalgruppers och handikapprörelsens erfarenheter och kunskaper.
- Skapa samverkan mellan personalgrupper och handikapprörelsen.
- Starta en medvetandeprocess och öka kunskaperna omkring funktionshindrades behov.

Den arbetsgrupp som tillsattes har nu ansökt hos berörda nämnder i kommunen om medel för att kunna projektanställa en person på 25% under sex månader för inventering och kartläggning inför framtagande av ett handikappolitiskt programmet.

Sammanfattningsvis kan konstateras att övervägande positiva omdömen hade avlämnats. Detta tillsammans med det faktum att ett tämligen stort antal ofullständiga svar avgavs gjorde att Handikapprådet frågade sig om det fanns en rädsla för att komma med kritik?

De mest positiva omdömena avgavs för service i åkandet och fordonens lämplighet där mycket goda vitsord lämnades särskilt om Kils Taxi. Bland de negativa handskrivna synpunkter som avgavs märks synpunkter framförallt på egenavgiftens storlek, beställningsförfarandet och samåkningen.

Frågorna berörde inte riksfärdtjänsten eller sjukresor men av svaren framgick att en sammanblandning i vissa fall har skett. En slutsats rådet drog av detta var att en bättre information om regler och rättigheter bör ges.

När det gäller en del frågor och svar råder dock vissa oklarheter varför en fördjupad analys krävs, bl a för att mäta skillnader i olika åldersgrupper. Handikapprådet återremitterade därför materialet för en ytterligare fördjupning och en förnyad behandling på rådets nästa sammanträde i december.

Elevundersökningen

Kils kommuns Handikappråd genomförde i samarbete med Handikappföreningarna i Kil och skolorna i Kil under hösten 2001 en elevundersökning gällande skolförhållandena för elever med någon form av problem.

Resultatet av undersökningen, som redovisades i KommunNytt Mars, har nu analyserats vidare av Skolhälsovården och ett förslag till åtgärder har tagits fram och en återrapportering till Handikapprådet gjordes på dess möte i september.

Skolhälsovårdens förslag till åtgärder

1. Ökad information till lärarpersonal om svårigheter kring astma/allergi och bl a inläring.
2. Specifik fortbildning till idrotts lärare angående astma/allergi.
3. Föra diskussionen vidare angående allergiklasser, allergiråd.
4. Förbättring av städning på toaletterna via kontakt med Tekniska nämnden.

Fakta om den kommunala färdtjänsten

✓ Färdtjänst får anlitas av den som efter ansökan har fått tillstånd.

✓ Färdtjänst kan ges till den som på grund av funktionshinder, som inte endast är tillfälligt, har väsentliga svårigheter att förflytta sig på egen hand eller att resa med allmänna kommunikationsmedel.

✓ Ledsagare kan beviljas om den som sökt färdtjänstillstånd behöver hjälp under resans gång.

Kils kommuns färdtjänsthandläggare är Eva Swedare tfn 054-15 98 80.

Beställning av färdtjänstresa görs till Värmlandstrafiks beställningscentral tfn 020-32 32 00.

Kostnad för färdtjänst: startavgift 20 kr sedan 15 kr för varje zon man åker.

Fakta om sjukresor

✓ Krav: allmänna kommunikationer saknas, medicinska skäl eller att personen är färdtjänstberättigad i sin hemkommun.

✓ Resor: Sjukbesök, vårdcentral, tandläkare (landstingsanslutna).

Beställning av resa med samåk.

Beställ resan en dag före, tfn 020-32 32 00

Kostnad: enkelresa 50 kr

5. Fortsatt arbete för skolor fria från parfym, tobaksrökning och pälsdjursallergener.
6. Fundera över om mindre grupper för specialidrott behövs.
7. Skolhälsovården kontakter eleverna med diabetes för att fånga upp problem.
8. Undersöka vad som kan göras för att autistiska barn ska må bättre i skolan.
9. Rektorer går igenom resultaten på resp skola tillsammans med elevvårdspersonal.

Rapporten har också gått igenom med Barn- och utbildningsförvaltningens ledningsgrupp, där samtliga rektorer och områdeschefer ingår tillsammans med förvaltningschef.

Christer Nilsson
Informationschef

Tekniska förvaltningen informerar

Snöröjning

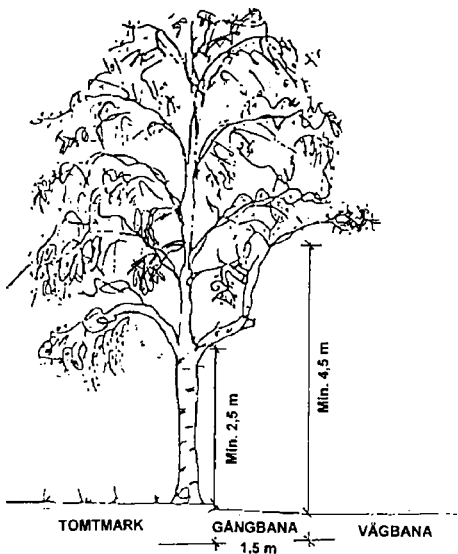
Vintern innebär SNÖ. Snö innebär problem i trafiken. För att snösvängen skall fungera måste alla hjälpas åt och följa de lagar och förordningar som gäller:

- Det åligger fastighetsägaren att snarast avlägsna snö och is som är till olägenhet för gångtrafikanter och att vid halka skyndsamt sanda gångbanetrymmet eller att vidtaga andra åtgärder för att motverka halka.
- Fastighetsägaren får ej skotta ut snö på gatumark.
- Datumparkering gäller i Kils kommun. Det är viktigt att detta följs. Vi ser helst att ni undviker att parkera på gatumark när snöröjning pågår.

Snöröjning och halkbekämpning

Tekniska förvaltningen har upphandlat vinterväghunderhållet under två år. I stort sett är det samma entreprenörer som tidigare. Snöröjning kommer att utföras vid ett snödjup över 7 cm och halkbekämpning efter behov.

Fastighetsägare skall beskära sina träd och buskar utanför tomtgränsen för att undvika skador på fotgängare, arbetsfordon och träd. Fri höjd skall gälla enligt nedanstående skiss.

Observera också att träd och buskar som växer in på angränsande tomtmark tillhör dem på vars tomt de befinner sig. Detsamma gäller nedfallna frukter, grenar, löv etc.

Bengt Bernstein
Teknisk chef

Ny ventilation på Vikstaskolan

Under sommaren installerades ny ventilation i matsal, träslöjd och syslöjd på Vikstaskolan. Den gamla ventilationen som saknade återvinning har tagits bort och ersatts med ny till- och frånluftsventilation med ca 75% återvinning. Ett nytt fläktrum har byggts. Kostnaden för anläggningen uppgår till 1,3 miljoner kr. Om pengar beviljas kommer ny ventilation i resterande del av skolan att installeras under år 2003.

Installation av brandlarm

Brandlarm har under sommaren installerats i högstadiebyggnaden på Sannerudsskolan. Brandlarmet är anslutet till SOS larmcentral i Karlstad.

Helge Lejrin
Fastighets- och gatuingenjör
tfn 0554-191 27

Slutavverkning 2003

Under januari/februari planerar vi att avverka ett område strax söder om Åna, som är Brukshundsklubbens stuga. Området är ca 4,5 hektar och består av äldre granskog. Ytan var planerad för avverkning förra vintern, men kunde inte avverkas på grund av för dåliga avverkningsförhållanden.

Vi planerar även att avverka ett område på ca 0,7 hektar mellan Dalliden och gamla 61:an. Även det med äldre granskog, till viss del skadad av röta.

De gallringar vi kommer att utföra under samma period är till största delen planerade till Lökeneskogen och är även de avverkningar som skulle varit utförda under 2002.

Ulf Sälgeback
Skogsansvarig
tfn 0554-401 75

Hjälp med snöskottning

Det kan vara svårt att tänka sig igen-snöade gångar och garageuppfarter med den fantastiska sommaren ännu i minnet - men snön kommer! Även i år kommer vi att utföra skottning åt pensionärer och rörelsehindrade.

Taxa:
Skottning av tillträdesväg eller garageuppfart 150 kr
Annan snöröjning 100 kr per halvtimme eller 200 kr per timme

Curt Svensson
Projektören ekonomisk förening
tfn 0554-194 21

Kils Avfalls hantering

Öppethållande TIPPEN Lersätter

Ordinarie öppettider:
Vardagar: 07.00 - 15.30
Lördagar: 09.00 - 12.00

Ändringar i ordinarie öppethållande.

2/11	Alla helgons dag	stängt
24/12	Julafton	stängt
25/12	Juldagen	stängt
26/12	Annandag jul	stängt
31/12	Nyårsafton	stängt
1/1 -03	Nyårsdagen	stängt

Tippen
tfn 0554-192 79, 0554-191 94

Tömning av sopkärl!

Tömning av sopkärl sker även vissa "röda" dagar enligt tömningsschemat - om inte vår entreprenör Ragn-Sells annonserar om ändringar i lokalpressen.

Kils avfallshantering
tfn 0554-410 15
Ragn-Sells
tfn 054-69 08 96

Miljö- och byggnadsförvaltningen informerar

Bygglov och rivningslov

Tillståndsansökningar är till för att värna "den sökandes och det allmännas bästa". Tillstånd behövs för att bygga nytt, bygga om och bygga till samt för att riva befintlig byggnad eller del av byggnad, för installation av nytt uppvärmningssystem och för enskilda avloppsanläggningar.

Byggnads- och rivningslov lämnas efter granskning av byggnadsnämnden. Tiden för inlämning av lovansökan till beslut är normalt 5-6 veckor.

Expeditionstider:

	Besökstider	Telefontider
Tisdag	15.00 - 16.30	10.00 - 12.00
Torsdag	15.00 - 16.30	13.30 - 15.00

Claes-Peter Persson
Byggnadsingenjör
tfn 0554-191 41

Lars Bergqvist
Byggnadsingenjör
tfn 0554-192 13

Box 88, 665 23 Kil

Växel: 0554-191 00

Fax: 0554-129 74

Besöksadress: Ö:a Torggatan 2

Öppettider: 8-12, 13-16

Hemsida: www.kil.se

E-post: kils.kommun@kil.se

E-post personal:

fornamn.efternamn@kil.se

KOMMUNALA BOLAG

Kilsbostäder AB	194 40
Kilvision AB	194 00
Hantverkshuset AB	0563-800 55
Kils Energi AB	191 00
Kils Avfallshantering AB	191 94

VIKTIGA TELEFONNR

ABF studieförbund	125 30
Apoteket	101 43
Arbetsförmedlingen	416 40
Boda bibliotek	201 20
Fagerås bibliotek	152 08
Folkandvården	316 35
Föreningssparbanken	417 50
Försäkringskassan	233 20
Karlstads flygplats	
- biljettbokning	054-455 50 00
- trafikinformation	054-455 50 10
Kils bibliotek	191 66,192 02
Kils Sot- och	
ventilationsservice	410 30
Merita-Nordbanken	140 90
Pingstförsamlingen	104 35
Posten	
- postutdelning	100 09
- brev och paket	
- ICA Kilén	100 14
- OKQ8	103 97
- insättning/uttag	
och betalningar	
Svensk Kassaservice	105 39
Polisen	414 00
Sannerudskyrkans församling ...	102 51
SJ - biljettexp, godsmottagning .	422 55
SJ - info biljetter	020-75 75 75
St Kils församling pastorex .	68 80 80
Taxi, Kils	400 33
Taxi, Kennets	210 68
Turistbyrån	191 90
Vandrarhem Fryksta	408 50, 133 72
Vuxenskolan studieförbund	312 21
Värmlandstrafik AB	0563-532 00
- Kollplatsen	020-22 55 80
Vårdcentralen	421 10, 421 30
Återvinningsstationer	
- klagomål	020-88 03 11

Var vänlig och anmäl nya, ändrade och eventuella telefonnr som ska utgå till Christer Nilsson, tfn 0554-191 35

Kommunkunskap

Artikelserien i kommunkunskap gör uppehåll i detta nummer.

Nästa år fortsätter vi serien och kommer då att presentera kommunens förvaltningar, deras organisation, verksamheter som bedrivs m m.

Nedläggning av Communicare i Kil

I april 2001 startade Communicare upp sin verksamhet i Kil. Tanken var att vårt projekt skulle sträcka sig till december 2003, så blev det tyvärr inte. Vissa saker styr man inte över, som EU-medel exempelvis.

Communicare är en idéell förening, vi drivs inte av ekonomiska vinstintressen utan av viljan att ge unga värmlänningar möjlighet att göra det de drömmer om. Vårt projekt finansieras av EU-medel. Ibland kan det dock uppstå problem med finansieringen, man har inte samma uppfattning gällande synen på projekt och hur det ska finansieras. För Communicares del har det betytt att vi inte fått det utlovade stödet från EU vilket i sin tur resulterat i att vi varit tvungna att stänga fyra av våra kontor, däribland kontoret i Kil. Synd tycker vi, eftersom vi tror att Communicare behövs även här. En tröst är att Communicare har ett kontor i Karlstad dit man kan vända sig med projekt och företagsidéer och dit är ni givetvis välkomna!

Det har varit en fantastiskt rolig tid. Många är de som sökt upp oss med idéer om både stort och smått. Vi har under året som gått arbetat med att stötta unga som startat företag, vi har erbjudit dem affärsutveckling, bokföringskurser, nätverks träffar och mycket annat. Detta har vi gjort helt kostnadsfritt eftersom vår uppgift har varit att skapa bättre förutsättningar för unga entreprenörer i värmländska kommuner.

Communicare har dessutom samarbetat med Ungdomsgården i Kil kring temat "jämsällldhet". Det har inneburit att personalen på ungdomsgården aktivt arbetat för att lyfta fram jämsällldhetsperspektivet och diskutera det med ungdomarna. Man har lyft fram viktiga frågor och diskuterat det med både tjejer och killar i olika sammanhang, vilket förhoppningsvis har ökat förståelsen för jämsällldhetsdebatten även bland de unga. Vårt samarbete har också resulterat i en temadag om jämsällldhet och demokrati som vi arrangerade under våren 2002 .Vi bjöd på duktiga föreläsare och workshops. Det var mycket lyckat och välbesökt. Mycket glädjande var också att många unga aktivt och engagerat deltog i diskussionerna. Ungdomsgården kommer även fortsättningsvis att arbeta med jämsällldhet som en naturligt integrerad del av övrig ungdomsverksamhet.

Vi vill passa på att tacka alla vi samarbetat med för en rolig tid, och till alla unga i Kil vill vi säga

- Ge inte upp, gör det du drömmer om!

Pernilla Uddh
Communicare
www.communicare.nu

Frykerudsböckerna

Frykerud I - Kyrklig verksamhet, nykterhetsarbete, skolväsen m m

Frykerud II - Gårdar, Politiska partier, biblioteksverksamhet m m

Frykerud III - Hembygdsföreningen, präster, sport, fjärdingsman m m

Finns för försäljning hos:

Irene Fager 0554-150 98, Inge Nylin 0554-210 72, Kerstin Wallin 0554-170 23

Nästa nummer
av
KommunNytt
Mars 2003